

Velká mezinárodní konference jako nová zkušenost pro mladého vědce

Pavel Zahradníček

zahradnicek@chmi.cz

Masarykova univerzita, Geografický ústav, Kotlářská 2, Brno

Jako student doktorského studijního programu (DSP) oboru Fyzická geografie, jsem měl čest zúčastnit se v roce 2007 velké mezinárodní konference Evropské společnosti pro environmentální dějiny (European Society for Environmental History) v Amsterdamu. O ní více na jiném místě v tomto čísle Klaudyána. Byla již čtvrtou konferencí ESEHu. První byla v roce 2001 ve Skotsku, v roce 2003 počtu uspořádat ji získala katedra sociální geografie a regionálního rozvoje PřF UK v Praze. Poté následovala 3. konference v roce 2005 ve Florencii. Jako konference v Amsterdamu se i ostatních zúčastnilo 250 až 300 vědců, a to nejen z Evropy. Z mimoevropských států je vždy nejvíce účastníků ze Spojených států, kolébky environmentálních dějin. Jak se vůbec student fyzické geografie dostane na konferenci hlavně historiků? Mým zájmem ve vědeckém výzkumu je historická klimatologie, která je na pomezí historie a geografie a proto je právem řazena i do nového oboru jímž jsou environmentální dějiny.

V magisterském studijním programu se asi studenti většinou žádných konferencí neúčastní. Proto je pro studenta DSP jak příprava, tak i vlastní průběh konference novou zkušeností a posouvá jej opět o krok dále. Nejdříve se musíte o konferenci vůbec dozvědět, což je poněkud těžší, když jste v oboru nováčkem. Bez včasného upozornění vašeho vedoucího jste prakticky ztraceni. Příprava na konferenci začíná registrací, která je většinou asi rok před jejím konáním. Z mého pohledu je to velmi brzká doba, protože zájemce většinou nemá představu o tom, s jakým tématem bude vystupovat. Anebo, jako v mém případě, má představu o tématu, ale absolutně netuší, jestli během roku stihne danou problematiku vyřešit. Můj výzkum závisí na získání dat z archivních materiálů, což je vždy velkou loterií, jestli daná data budou existovat, nebo i k dispozici. Mně se je podařilo získat až zhruba dva měsíce před konferencí, a to na klidu příprav nepřidá. Člověk se pohybuje v nejistotě, jestli si má vůbec zařídit ubytování, dopravu a platit konferenční poplatek. Další velkou zkušeností pro mne byla snaha získat finanční prostředky na konferenci. Pokud nejste v nějakém grantu, ve kterém jsou na něj prostředky určeny, dostáváte se do složité situace, kde vzít zhruba 25-30tis Kč na celou účast. Ze svých úspor (ze stipendia nelze ušetřit) to nepřipadá v úvahu. Já měl opět velké štěstí, že zhruba tři měsíce před konferencí vypsál děkan grant na podporu mobility doktorských studentů. Díky podpoře vedoucího katedry a mého vedoucího jsem byl vybrán a grant mi byl udělen. Složitou otázkou při žádání o grant tohoto typu je nastavení finanční částky. Nesmíte ani podhodnotit a ani nadhodnotit svůj požadavek, jinak nebude žádost kladně vyřízena. To je pro studenta DSP opět úplně nová zkouška a výzva.

Zde jsem udělal drobnou chybu. Amsterdam je i vzhledem k ubytování jedno z nejdražších měst v Evropě, což jsem nevěděl a moje kalkulace byla nižší. Po překonání úskalí, jako je získání informací a finančních prostředků, jsem konečně mohl začít zařizovat ubytování a dopravu. Bylo to

zhruba dva měsíce před začátkem konference, což je velmi krátká doba. Proto jsem oslovil firmu Student Agency, která mi vše zajistila podle mých požadavků. Nakonec jsem z finančních důvodů (dražší ubytování) volil raději dopravu autobusem než letadlem. Cesta autobusem sice trvala 20 hodin, ale nelitoval jsem toho, protože ke konferenci patří i cestování a poznávání nových krajů. Takže pro studenta DSP je už obrovskou zkušeností právě příprava i cestování na konferenci.

Vlastní konference byla rozdělena do mnoha sekcí a každý si zde našel ten svůj obor zájmu. Mě samozřejmě nejvíce zaujala sekce týkající se změny klimatu, která byla velmi kvalitně obsazena. Mezi největší odborníky v dané problematice patří můj vedoucí prof. Brázdil, který se konference samozřejmě účastnil také. Díky němu jsem měl tu čest se seznámit s největšími odborníky v dané problematice, které jsem znal pouze z publikací. Mezi nimi byl i „zakladatel“ historické klimatologie prof. Pfister. Ze začátku se mladý vědec cítí mezi těmito odborníky trochu nesměle, ale po čase zjistí, že jsou to vesměs velmi příjemní a družní lidé, s kterými lze hovořit skoro o čemkoliv.

Můj příspěvek byl zařazen do tzv. poster session. S podivem jsem zjistil, že tuto sekci jakoby ovládl český živel. Zhruba třetina posterů byla právě od českých autorů. Domnívat se, že prezentace posteru bude méně náročná než klasická prezentace byla mylná. Před plnou aulou vědců z celého světa musel přednášející během 3 minut správně okomentovat svůj poster a ještě nalákat posluchače, aby se šli na něj potom podívat. Opravdu úkol nelehký. Tím ale celá prezentace nekončila, protože podvečerní „welcome reception“ byla právě v místnosti s postery. Ta trvala zhruba hodinu a půl a autor posteru byl stále v obležení kolegů, kteří s ním o tématu diskutovali. Bez dobré znalosti angličtiny se tedy neobejdete. Jde o nejen v geografické komunitě univerzální jazyk, kterým se na konferencích mluví a již vytlačil například němčinu nebo francouzštinu. Občas je dost těžké vést smysluplnou diskuzi v mateřském jazyce, načež v angličtině diskuse dostává úplně jiný rozměr. Pro nováčka jako jsem byl já to byla neuvěřitelná zkušenost. Znovu jsem si oživil angličtinu, poznal jsem jak se liší v podání například Francouzů, Maďarů, Američanů, Britů, Rusů, Němců a Finů. Každá národnost si sem přidá nějaký ten svůj přízvuk nebo dialekt. Největším úspěchem je proto dokázat všem porozumět, což je asi nejtěžším úkolem. U některých přednášejících jsem s tím měl i značné potíže.

Mezi tradiční části konference patří různé „coffee breaky“ a hlavně recepce. Na nich se člověk nejlépe seznámí s novými kolegy, vymění si zkušenosti a naváže občas i spolupráci. Pro mladého vědce, který prakticky nikoho osobně nezná, je to důležitá příležitost a výzva. Na společném obědě jsem se například seznámil s profesorem z Nového Zélandu nebo doktorkou z Petrohradu. Nejzajímavější seznámení bylo pro mě asi s profesorem z Denveru, se kterým jsme se bavili o systému jejich školství, o environmentálních dějinách, ale také o politice a jeho vztahu ke G. Bushovi. Pana profesora zaujalo moje téma a tak jsem mu věnoval „malý“ poster (barevná kopie posteru na A4). Díky tomuhle setkání se dostanou moje výsledky i do USA, což by bez návštěvy této konference a recepce určitě nebylo možné.

Ke konferenci také patří poznávání prostředí a mentality lidí. Naše sekce skončila o den dříve než ostatní a tak jsem daný čas mohl využít k prohlídce Amsterdamu. Ve městě vedle sebe žije, alespoň na první pohled, v harmonii nespočet národů a ras. I přes velké množství cyklistů a aut vládla ve městě poklidná atmosféra, bez větších stresů. Místní lidé jsou velmi ochotní a usměvaví. Je zde zcela jiná mentalita lidí. Nejvíce mě překvapila jízda v městské hromadné dopravě. Cestující si kupuje nebo označuje lístek u řidiče či u průvodčí uprostřed soupravy. Řidič na každé zastávce prodá několik lístků a ještě je stihne označit. I přesto, že se blížil už konec jeho pracovní doby, byl stále stejně příjemný, na každého se usmíval a ještě rád poradil, kde vystoupit. Průvodčí přes mikrofon bavila cestující celou dobu vtipnými frázemi. O to víc jsem byl překvapen po návratu do ČR, kdy mi hned první řidič zavřel dveře těsně před nosem. Uvědomil jsem si, že jsem zpátky v Česku. I to je velká zkušenost z takových konferencí.

Velké mezinárodní konference jsou asi tím nejlepším, čeho se může student DSP zúčastnit. Získá nové profesní zkušenosti, naučí se větší samostatnosti, získá nové kontakty, naváže nové spolupráce, osvojí si vystupování na mezinárodním poli, zdokonalí si anglický jazyk a pozná mentalitu jiných národů. Jsem nesmírně vděčný, že jsem se takové konference mohl zúčastnit. Byl to pro mě velký přínos a zkušenost do dalších let. Získal jsem novou motivaci pro další práci a plno nových nápadů.